

APSTIPRINĀTS  
ar Izglītības un zinātnes ministrijas  
2002. gada 10. jūlija  
rīkojumu Nr. 405

## PROFESIJAS STANDARTS

**Reģistrācijas numurs PS 0089**

**Profesija**

**Stādaudzēšanas tehniķis**

**Kvalifikācijas līmenis**

**4**

**Nodarbinātības apraksts**

Stādaudzēšanas tehniķis ir speciālists kurš veic uzdevumus, kas saistīti ar stādu audzēšanu, izaudzētā produkta novērtēšanu, sagatavošanu tirgum un pārdošanu. Pazīst augus, prot tos izaudzēt pielietojot atbilstošas tehnoloģijas un agrotehniskos pasākumus. Patstāvīgi plāno, organizē un vada darbus stādu audzētavā. Kontaktējas ar klientu – pieņem pasūtījumu ,konsultē, seko līdzi izmaiņām tirgū, kārtro uzņēmuma dokumentāciju.

**Pienākumi un uzdevumi**

<b>Pienākumi</b>	<b>Uzdevumi</b>
1. Darbu plānošana stādu audzētavā	1.1. sastādīt tehnoloģiskās kartes; 1.2. apzināt tehnoloģiskos risinājumus; 1.3. apzināt agrotehniskos risinājumus; 1.4. noteikt izpildāmo darbu apjomus; 1.5. sastādīt darbu veikšanas plānu; 1.6. sastādīt darba uzdevumus.
2. Organizēt darbu stādu audzētavā	2.1. plānot darba procesus; 2.2. izraudzīties darbiniekus; 2.3. dot darba uzdevumus; 2.4. vadīt darba procesus; 2.5. gādāt materiālus un darba rīkus; 2.6. organizēt tehnisko nodrošinājumu (transportu, mehānismus); 2.7. atbildēt par darbu kvalitāti; 2.8. nodrošināt resursu taupīgu izmantošanu.
3. Veidot psiholoģiski pozitīvu klimatu kolektīvā	3.1. izmantot saskarsmes pamatprincipus; 3.2. iepazīt savus darbiniekus; 3.3. prast uzklaut darbiniekus; 3.4. sadalīt uzdevumus atbilstoši strādājošo kvalifikācijai; 3.5. rūpēties par strādājošo darba apstākļiem; 3.6. organizēt darbinieku atpūtu; 3.7. izteikt savu atzinību darbiniekiem.
4. Produkta novērtēšana un sagatavošana tirgum	4.1. apzināt standartus; 4.2. izvērtēt produktu; 4.3. sagatavot produktu tirgum; 4.4. noteikt produkta vērtību; 4.5. realizēt produktu.
5. Sadarboties ar klientu	5.1. sarunāties ar klientu valsts valodā; 5.2. pieņemt produkta pasūtījumus; 5.3. lietot profesionālo terminoloģiju; 5.4. apkalpot klientu; 5.5. konsultēt klientu; 5.6. kontaktēties ar klientu svešvalodās (krievu, angļu vai vācu).
6. Novērtēt ražošanas darbību stādu audzētavā	6.1. izvērtēt produkta pieprasījumu tirgū; 6.2. izvērtēt datus par uzņēmuma darbību; 6.3. meklēt lētākos tehnoloģiskos risinājumus; 6.4. meklēt lētākos agrotehniskos risinājumus; 6.5. izvēlēties darba režīmu; 6.6. izvēlēties darba apmaksas veidu.
7. Kārtot dokumentāciju	7.1. noformēt dokumentus atbilstoši likumdošanai; 7.2. slēgt līgumus; 7.3. sastādīt uzskaites dokumentāciju; 7.4. sastādīt atskaites dokumentāciju; 7.5. sastādīt norēķinu dokumentāciju; 7.6. sastādīt inventarizācijas dokumentāciju.

8. Uzraudzīt drošības tehnikas, sanitārijas un dabas aizsardzības pasākumu ievērošanu	8.1. veikt darbinieku instruktāžu; 8.2. ievērot darba aizsardzības un drošības tehnikas noteikumus; 8.3. ievērot personīgo un ražošanas higiēnu; 8.4. sniegt pirmo palīdzību nelaimes gadījumos; 8.5. ievērot dabas aizsardzības noteikumus; 8.6. ievērot satiksmes un kustības drošības noteikumus.
9. Turpināt pašizglītošanos	9.1. pilnveidot kvalifikāciju profesionālās izglītības kursus; 9.2. piedalīties jauno darbinieku izglītošanā; 9.3. piedalīties pieredzes apmaiņā; 9.4. iepazīties ar speciālo literatūru; 9.5. piedalīties semināros.

### Darba vidi raksturojošie īpašie faktori

- Organizatoriskie – darbs veicams sadarbojoties ar citiem objektā nodarbinātajiem, jāorganizē un jāvada 1., 2., 3. kvalifikācijas līmeņa nodarbināto darbs
- Fizikālie – siltumnīcā paaugstināta gaisa temperatūra un mitrums
- Bioloģiskie – ziedputekšņi un augu sulas var izraisīt alerģiju
- Ķīmiskie – saskare ar minerālmēsliem un augu aizsardzības līdzekļiem

### Īpašās prasības atsevišķu uzdevumu veikšanai - nav

#### Prasmes

Specifiskās prasmes profesijā	Kopīgās prasmes	Vispārējās prasmes/spējas
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Lietot nozarei atbilstošu terminoloģiju latviešu un latīņu valodā;</li> <li>• Pazīt apstādījumos izmantojamus augus;</li> <li>• Orientēties klimatiskajai zonai piemērotajā augu sortimentā;</li> <li>• Orientēties augu grupēšanā pēc bioloģiskajām un morfoloģiskajām īpatnībām;</li> <li>• Izvēlēties konkrētai situācijai ekoloģiski, ekonomiski un estētiski piemērotus augus;</li> <li>• Plānot darbus stādaudzētavā;</li> <li>• Aprēķināt darbiem vajadzīgo materiālu daudzumu;</li> <li>• Pasūtīt darbiem nepieciešamās mašīnas, mehānismus un darba rīkus;</li> <li>• Instruēt un kontrolēt darba drošības tehnikas un sanitāro noteikumu ievērošanu;</li> <li>• Dot darbiniekiem darba uzdevumus;</li> <li>• Organizēt augu pavairojamā materiāla ievākšanu;</li> <li>• Organizēt pavairojamā materiāla pirmapstrādi un saglabāšanu;</li> <li>• Pasūtīt stādāmo, sēklas materiālu un substrātus;</li> <li>• Sagatavot augsni un substrātus augu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ievērot produkta reglamentējošos standartus;</li> <li>• Sastādīt tehnoloģiskās kartes produkta ražošanai;</li> <li>• Pielietot darba likumdošanas pamatus;</li> <li>• Strādāt ar dokumentāciju;</li> <li>• Aprēķināt darba samaksu;</li> <li>• Novērtēt izejmateriālu kvalitāti;</li> <li>• Ievērot darba aizsardzības un drošības tehnikas noteikumus;</li> <li>• Ievērot vides kultūras un dabas aizsardzības pamatprincipus;</li> <li>• Saudzēt apkārtējo vidi;</li> <li>• Ievērot sanitārijas prasības;</li> <li>• Ievērot ugunsdrošības normas un prasības;</li> <li>• Strādāt ar uzņēmuma tehnisko aprīkojumu;</li> <li>• Strādāt un kopt darbarīkus un instrumentus;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Komunicēties (rakstveidā, verbāli);</li> <li>• Nodrošināt darbu un produkta kvalitāti;</li> <li>• Veidot lietišķas attiecības kolektīvā;</li> <li>• Kontaktēties ar darbiniekiem un klientiem;</li> <li>• Radīt labvēlīgu psiholoģisko klimatu kolektīvā;</li> <li>• Strādāt patstāvīgi;</li> <li>• Strādāt kolektīvā;</li> <li>• Vadīt kolektīva darbu;</li> <li>• Plānot savu un kolektīva darbu;</li> <li>• Risināt problēmsituācijas;</li> <li>• Vākt informāciju;</li> <li>• Pielietot informāciju;</li> <li>• Orientēties civillikuma pamatos;</li> <li>• Veikt pirmās neatliekamās medicīnas pasākumus;</li> <li>• Aprēķināt uzņēmuma finansiālos rādītājus;</li> </ul>

<p>audzēšanai;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Pielietot dažādus augu mēslošanas līdzekļus;</li> <li>• Pielietot augu aizsardzības līdzekļus;</li> <li>• Organizēt stādu pavairošanas darbus;</li> <li>• Organizēt stādu audzēšanas darbus;</li> <li>• Organizēt stādu kopšanas darbus;</li> <li>• Kontrolēt augiem būtiskus klimatiskos faktorus;</li> <li>• Regulēt augiem būtiskus klimatiskos faktorus;</li> <li>• Izvēlēties piemērotākās tehnoloģijas stādu audzēšanai;</li> <li>• Izvēlēties piemērotākās tehnoloģijas stādu kopšanā;</li> <li>• Izvēlēties piemērotākos agrotehniskos pasākumus stādu audzēšanā;</li> <li>• Izvēlēties piemērotākos agrotehniskos pasākumus stādu kopšanā;</li> <li>• Lietot produkta standartus;</li> <li>• Izvērtēt produkta atbilstību standartam;</li> <li>• Noformēt produktu tirgum;</li> <li>• Realizēt produktu.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Lietot speciālo terminoloģiju svešvalodās (krievu, angļu/vācu);</li> <li>• Pieņemt pasūtījumus;</li> <li>• Konsultēt klientu;</li> <li>• Iesaiņot produktu;</li> <li>• Vadīt autotransportu;</li> <li>• Strādāt ar mazjaudas dārza traktortehniku;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ievērot uzvedības kultūras normas;</li> <li>• Izglītoties;</li> <li>• Reklamēties.</li> </ul>
--	--	--

### Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmeņi		
	priekšstats	izpratne	pielietošana
Lapu un skuju koki, krūmi, liānas			
Augļu koki un krūmi			
Ziemcietes, rozes un graudzāles			
Divgadīgās un viengadīgās puķes			
Sīpolpuķes, gumpuķes			
Ūdensaugi			
Augu raksturošana			
Augu fizioloģija un botānika			
Augsnes un augsnes aizstājēji			
Mēslošanas līdzekļi, to lietošana			
Augu aizsardzība			
Augu pavairošana atklātā laukā			
Augu pavairošana segtās platībās			
Jaunstādu pieaudzēšana līdz produktam			
Mašīnas un mehānismi stādu audzētavā			
Biznesa un grāmatvedības pamati			
Tirgzinības un standarti			
Stādu audzētava -ražošanas uzņēmums			
Civillikuma pamati, darba likumdošana			
Komunikācijas un būves			
Kolektīva vadīšanas pamati,			
Psiholoģijas pamati			
Darbs ar datortehniku un internetu			

Profesionālā svešvaloda			
Darba drošības tehnika ,ugunsdrošība			
Ekoloģija, vides aizsardzība, vides kultūra			

**Profesijas standarta izstrādes darba grupas sastāvs:**

- Aivars Griķis – Ainavas un augu dizaina mācību priekšmetu metodiskās komisijas vadītājs BO Valsts SIA “Bulduru dārzkopības vidusskola”, direktors, Augu dizaina uzņēmumā “AGR”
- Aija Kaškure – Kokaugu reproduktīvās saimniecības “Sēklas un stādi” Kalsnavas arboretuma vadītāja, VAS “Latvijas valsts meži”
- Varis Kazāks – kokaudzētavas “Baltezers” vadītājs, Z/s “Sabīņi”
- Zinta Bogdāne – SIA “JLD” apstādījumu augu audzētava “Bulduri” vadītāja

**Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes eksperti:**

- I.Bērziņš – z/s “Bērziņi” īpašnieks.

**Konsultanti:**

- Aivars Lasis - dendrologs, BO Valsts SIA “Bulduru dārzkopības vidusskola”
- Anita Onkele - puķkopības speciāliste, SIA “Onava” direktore, BO Valsts SIA “Bulduru dārzkopības vidusskola”
- Niks Ozols – kokaudzētavas “Inčukalns” vadītājs
- Helga Kaukule – eksperte, Izglītības un zinātnes ministrija, Profesionālās izglītības centrs